

Elämä uskossa Jeesuksen nimeen

Joh. 20:30-31

30. Paljon muitakin tunnustekoja, joista ei ole kirjoitettu tässä kirjassa, Jeesus teki opetuslastensa nähden.

31. Mutta nämä on kirjoitettu, että te uskoisitte Jeesuksen olevan Kristus, Jumalan Poika, ja että teillä, kun uskotte, olisi elämä hänen nimessään.

Mitä varten Johanneksen evankeliumi?

Kuka ja millainen on Jeesus Kristus?

Mitä Hän teki?

Miten on mahdollista uskoa Jeesukseen?

Mitä usko on olemukseltaan?

Millaisen elämän uskon kautta syntyvä suhde Jeesukseen antaa?

Näihin perustavaa laatua oleviin kysymyksiin vastaa Johanneksen evankeliumi.

Evankeliumi on alun perin kirjoitettu alkuseurakuntaa varten. Sen keskuuteen oli tunkeutunut harhaopettajia ja uskovien keskuudessa oli ehkä myös paineiden ja vainojen alla tapahtunut uskon horjumista. Siksi Johannes evankeliumillaan halusi viedä uskovat syvempään Jeesuksen tuntemiseen. Sen kautta he pääsisivät iloitsemaan syvemmin siitä, elämästä, joka heillä Jeesuksessa oli ja niin syvemmästä uskon varmuudesta käsin saattoivat rohkeammin todistaa Herrasta ja palvella Häntä.

Vaikka evankeliumit on alun perin kirjoitettu nimen omaan uskovia varten, myös totuutta avoimin silmin etsivien on mahdollista evankeliumien kautta vakuuttua siitä, millainen Jeesus Kristus on.

Ennekuin menemme tarkemmin tekstiimme haluaisin jakaa jotain yleistä Johanneksen evankeliumista.

Johdanto Johanneksen evankeliumiin

Vanhan kirkon yksimielisen perimätiedon mukaan neljäs evankeliumi on apostoli Johanneksen, Sebedeuksen pojan, apostoli Jaakobin veljen, laatima. Matt.4:21 kertoo, miten he Jeesuksen kutsumana tulivat hänen seuraajakseen.

Ns. Muratorin kaanon (n. v. 170 jKr.) sanoo Johanneksen laatineen evankeliumikirjansa toisten apostolien pyynnöstä sekä apostoli Andreaan saaman erityisen ilmoituksen johdosta. Irenaeus kirjoitti v. 185 vaiheilla (Adv.haer.III,1): "Sen jälkeen [kun ensimmäiset evankeliumit jo olivat levinneet seurakuntiin,] Johannes, Herran opetuslapsi, joka oli nojannut hänen rintaansa vasten (Joh.13:23-25),...julkaisi evankeliumin Efesossa asuessaan." Samassa yhteydessä Irenaeus kirjoittaa (III,3), että "Efeson seurakunta, joka oli Paavalin perustama, ja jossa Johannes asui [keisari] Trajanuksen (98-117) aikaan asti, on apostolisen perimätiedon luotettava todistaja." Antiokian piispa Eusebius kertoo kirkkohistoriassaan (324 jKr. III,23): Ollessaan juutalaissodan (66-70) alkuvaiheessa lähdössä Jerusalemissa Johannes meni apostolien yhteisen sopimuksen mukaan Aasian maakunnan Efesoon. Näistä lausunnoista päätellen Johannes alkoi evankeliuminsa laatimisen Jerusalemissa ja sai sen valmiiksi Efesossa, nähtävästi v. 70 vaiheilla tai pian sen jälkeen.

Johannes ei mainitse evankeliumissaan nimeään, mutta hänen sanansa "opetuslapsesta, jota Jeesus rakasti" (13:23. 18:15-16. 19:26-27. 20:1-8. 21:2,7,20), viittaavat selvästi häneen. Sen lopulla (21:24) on hänen ystäviensä todistus sen esityksen luotettavuudesta: *"Me tiedämme, että hänen todistuksensa on tosi."* Tämän edellä he sanovat: *"Tämä on se opetuslapsi, joka todistaa (ho martyroon = on todistamassa) näistä ja on nämä kirjoittanut."* Tämän mukaan Johannes oli läsnä tilaisuudessa, jossa hänen ystävänsä liittyivät mainitun todistuksen hänen evankeliumiinsa.

Vanhimmat Egyptistä löydetyt tämän evankeliumin käsikirjoituspalaset (18:31-32, 37-38) ovat ajalta n. 120-125 jKr. Niistä päätellen neljäs evankeliumi oli silloin, n. 20-25 vuotta apostolin kuoleman jälkeen, laajalti käytössä myös Egyptissä. Se on siten peräisin apostoli Johanneksen elinkaudelta. Useat siinä olevat sanat viittaavat siihen, että sen kirjoittaja, apostoli Johannes, oli suurimmaksi osaksi siinä kerrottujen asiain silminnäkijä ja korvin kuulija. Näin jo 1:14: *"Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme, ja me katselimme hänen kirkkauttaan..."* (Joh.1:14). Sama apostoli kirjoittaa 1. kirjeessään: *"...minkä olemme kuulleet, minkä omin silmin nähneet, mitä katselimme ja käsin kosketamme, siitä me puhumme: elämän Sanasta joka oli Isän luona ja ilmestyi meille"* (1 Joh.1:1,2.).

Johanneksen evankeliumin keskeiset ajatukset:

1. Prologi 1:1-18
2. Rakenne
  - 8 tunnustekoa
  - 8 "Minä olen" -sanaa
3. Jäähyväispuhe
4. Risti ja ylösnousemus

Tarkoitus: 20:30-31

Keskeiset opetukset:

Jumalan Karitsa (1)

"Minun aikani" - Kuningas tiellä kohti Golgataa (2)

Uudestisyntyminen (3)

Maaailman Vapahtaja (4)

Jumalan todistus itsestään (5)

Elämän leipä (6)

Vastarinnan herättäjä (7)

Laki ja evankeliumi (8)

Uskon syntyprosessi (9)

Hyvä Paimen (10)

Ylösnousemus ja elämä (11)

Kirkastamisen hetki käsillä (12)

Pyhän Kolminaisuuden nöyryys (13)

Pyhän Hengen Antaja (14)

Totinen Viinipuu (15)

Ahdistuksen keskellä Voittaja (16)

Kaikkein pyhin (17)

Totuuden Kuningas (18)

Kaiken Täyttävä (19)
Voittaja omiensa luona (20)
"Seuraa Minua" (21)

Johanneksen evankeliumin jäsentely

Prologi, johdanto ja teema 1:1-18

Jeesuksen julkisen toiminnan ensimmäinen vuosi 1:19-5:47

Johannes Kastajan todistus. Jeesuksen esittely 1:19-34

Ensimmäiset opetuslapset ja **ensimmäinen tunnusteko** 1:35-2:12

Toinen tunnusteko ja Nikodeemus 2:13-3:21

Johannes Kastajan viimeinen sanoma ja kirjoittajan kommentit 3:22-36

Samaria 4:1-42

Galilea, **kolmas tunnusteko**. Kuninkaan virkamiehen poika 4:43-54

Jerusalem, **neljäs tunnusteko**. Betesdan lammikon sairas 5:1-47

Julkisen toiminnan keskivaihe (noin kaksi vuotta) 6:1-71

Viides tunnusteko, 5000:n ruokkiminen. **Kuudes tunnusteko**, myrskyn asettaminen 6:1-21

Keskustelua ja opetusta, *ensimmäinen "Minä olen"*. Elämän leipä 6:22-40

Keskustelun jatko ja seulontaa 6:41-71

Julkisen toiminnan loppuvaihe (kuusi kuukautta) 7:1-22:29

Jerusalem, lehtimajanjuhla. 7:1-8:1

Jeesuksen veljet ja kansan johtajat 7:1-24

Tavallinen kansa ja fariseukset 7:25-36

Suuri kutsu ja kansan jakautuminen 7:37-8:1

Jerusalem, kiinni otettu nainen. *Toinen "Minä olen"*. Maailman valo. Keskustelua. 8:2-30

Keskustelun jatko. *Kolmas "Minä olen"*. Ennen kuin Aabraham. 8:31-59

Jerusalem. **Seitsemäs tunnusteko**. Sokeana syntynyt mies 9:1-39

Jerusalemmissä myöhemmin. Opetusta. *Neljäs "Minä olen"*. Ovi. *Viides "Minä olen"*. Hyvä Paimen. 9:39-10:21

Jerusalemmissä vielä myöhemmin. Temppelein vihkimisen juhla. Messiaaninen haaste. Jordanin toiselle puolelle. 10:22-42

Betania. *Kuudes "Minä olen"*. Ylösousemus ja elämä. 11:1-27

Betania. **Kahdeksas tunnusteko**. Lasarus 11:28-53

Efraimissa. Betanian illallinen. Jerusalem, saapuminen 11:54-12:19

Jerusalem. Kreikkalaiset. Opetusta. 12:20-36

Kirjoittajan kommentteja ja Jeesuksen viimeinen vetoamus 12:37-50

Jerusalem, omiensa kanssa.

Ehtoollinen 13:1-20

Uusi ateria 13:21-35

Jäähyväispuhe. *Seitsemäs "Minä olen"*. Tie, totuus ja elämä 13:36-14:31

Jäähyväispuhe. *Kahdeksas "Minä olen"*. Viinipuu. 15:1-27

Viimeiset opetukset 16:1-33

Ylimmäispapillinen rukous 17:1-26

Jerusalem. Ristintie ja hautaaminen 18:1-19:42

Kavaltaminen ja ylipappien edessä 18:1-27

Pilatuksen edessä 18:28-19:16
Ristiinnaulitseminen 19:17-30
Hautaaminen 19:31-42
Jerusalem. Ylösnoussut Herra 20:1-29
Viikon ensimmäisen päivän aamu 20:1-18
Viikon ensimmäisen päivän ilta 20:19-29

Kirjoittajan selvitys kirjan tarkoituksesta 20:30-31

Loppusanat 21:1-25

Kirjoittajan selvitys kirjan tarkoituksesta 20:30,31

Yksi evankeliumi neljässä

Usein on kysely, miksi meillä on neljä evankeliumia. Origeneen vastaus kuului: "Ei ole olemassa neljää evankeliumia vaan nelinkertainen evankeliumi." Kullekin evankeliumin kirjoittajalle Pyhä Henki on avannut tietyn puolen evankeliumin kokonaisuudesta. Evankeliumeja on verrattu Israelin kansan leiriin erämaavaelluksen aikana. Matteus antaa kuvan koko Jumalan hallitsemasta leiristä. Hän antaa kokonaiskuvan leiristä - Jumalan valtakunnasta - joka on Kuninkaansa ympärillä. Markus taas vie meidät Ilmestysmajan esipihalle, jossa tapahtuu palvelus ja uhrin. Luukkaassa olemme jo telttamajan Pyhässä, missä on seitsenhaarainen lamppu ja näkyleivät, rukousyhteys. Johanneksessa me pääsemme esiripun sisäpuolelle Kaikkein pyhimpään. Siinä avautuu Jumalan pyhyys, jota meidän on lähestyttävä "pelolla ja vavistuksella".

Menetelmä ja päämäärä

Vaikka kirjoittajassa Johanneksessa on aimo annos runoilijaa, evankeliumin rakenne on erittäin systemaattinen. Tyyllillisesti se muodostuu kolmesta osasta: Prologista eli johdannosta ensimmäisen luvun 18 alkujakeessa, varsinaisesta käsittelystä aina kahdennenkymmenennen luvun loppuun ja jälkikirjoituksesta 21. luvussa. Ennen jälkikirjoitusta Johannes antaa lyhyen ja tiiviin selityksen evankeliuminsa päämäärästä ja menetelmästä:

"Jeesus teki opetuslastensa nähden paljon muitakin tunnustekoja, joista ei ole kerrottu tässä kirjassa. Tämä on kirjoitettu, että te uskoisitte Jeesuksen olevan Kristus, Jumalan Poika, ja että teillä uskoessanne olisi elämä hänen nimessään."
(Joh 20:30,31)

Tunnusteet

Samalla kun Johannes kertoo syyn kirjoittamiseensa hän samalla kertoo tavan, jolla hän työnsä suoritti. Hän ei suinkaan pyrikään antamaan täydellistä ja yksityiskohtaista selostusta Jeesuksen elämästä ja toiminnasta, vaan hän valitsee tietoisesti muutamia tunnustekoja monien joukosta. Johannes käyttää sanaa tunnusteko, joka ei tarkoita pelkästään ihmettä, voimavaikutusta tai merkkiä, vaan sisältää aina myös ajatuksen siitä, että Jeesuksen tekemillä ihmeillä oli aina myös tietty merkityksensä.

Myös pimeyden voimin tapahtuu ihmeitä, mutta Jeesuksen tekemissä ihmeissä on kysymys aina siitä, mihin niillä pyritään, mikä on niiden varsinainen merkitys. Tunnustekojen merkitysluonne paljastaa myös mistä lähteestä ne ovat kotoisin.

Jeesuksen tunnusteet osoittivat Hänet Jumalan Pojaksi. Pimeyden voimateot kertovat aina niitä syvemmin tutkittaessa lähteensä luonteen. Siis se, millaisia tunnustekoja Jeesus teki, kertoi, millä voimalla ne tapahtuivat. Jeesus ei milloinkaan tehnyt ihmeitä itseään varten. Kaikilla Hän ilmaisi Jumalan rakkautta ja pyhyyttä.

Johannes korostaakin valikoimallaan tunnustekojen merkitystä. Samalla hän kuitenkin viittaa rajoitukseen: "Jeesus teki *opetuslastensa nähden* paljon muitakin tunnustekoja..." Tämä ei tarkoita, etteivätkö useimmat Jeesuksen tunnusteet olisi olleet julkisia ja tapahtuneet suurten kansanjoukkojen silmien edessä, vaan sitä, että läheskään kaikki ihmiset, jotka ihmeet näkivät eivät ymmärtäneet niiden merkitystä. Opetuslapset ymmärsivät ja moni muukin ymmärsi, mutta eivät läheskään kaikki.

Usko

Sitten Johannes kertoo syyn kirjoittamiselleen:

"Tämä on kirjoitettu, että te uskoisitte Jeesuksen olevan Kristus, Jumalan Poika, ja että teillä uskoessanne olisi elämä hänen nimessään."

Lauseessa sana "usko" ilmenee kahdelta eri puoleltaan. Ensin on kysymys siitä, että sanan vastaanottaminen synnyttää lukijoissa ja kuulijoissa älyllisen vakuuttuneisuuden siitä, että Jeesus on Kristus, Jumalan Poika. Mutta jatko puhuu syvemmästä uskosta. Siinä on kysymys persoonallisesta antautumisesta sille Jeesukselle, jonka jumaluudesta on tullut ensin älyllisesti vakuuttuneeksi.

Pohjimmiltaan emme koskaan usko mihinkään ennen kuin jättäydymme uskon kohteen varaan. Ihminen voi aivan hyvin olla älyllisesti vakuuttunut uskontunnustuksen sisällöstä ja saattaa jopa sen lausua ilman, että hän koskaan antautuu Herran käsiin. Älyllinen vakuuttuneisuus ei ole pelastavaa uskoa, mutta se tarvitaan pelastavan uskon syntymiseen.

Ihminen ja Jumala

Johanneksen tavoite oli siis ensin saada lukijansa vakuuttumaan Jeesuksen jumaluudesta. Silti hän käyttää enemmän kuin kukaan muu evankelista Herramme nimeä Jeesus, joka kuvaa nimen omaan Hänen inhimillistä luontoaan. Markus käyttää nimitystä Jeesus vain 13 kertaa, Luukas 88 kertaa ja Matteus 151, mutta Johannes 247 kertaa. Johannes ei siis sivuuta Jeesuksen aitoa ihmisyyttä, mutta hänen menetelmänsä on sellainen, että evankeliumin lukija voisi Jeesuksen teoista ja sanoista päätellä, että Jeesus on enemmän kuin vain ihminen. Hän on Kristus, Hän on Jumalan Poika.

Evankeliumin lehdillä käydään kiivasta väittelyä siitä, onko Jeesus todella luvattu Messias-kuningas eli Kristus vai ei. Kristus, Voideltu viittaa siis tehtävään: Kristus on Kuningas, Profeetta ja Ylimmäinen pappi. Mutta kysymys ei ollut pelkästään Jeesuksen tehtävästä, vaan myös Hänen jumalallisesta alkuperästään. Vain Jumalan Poika voi Messiaanisen tehtävän täyttää. Vain Jumalan Poika voi vapauttaa ihmiset synnin, kuoleman ja perkeleen vallasta. Tämän kysymyksen Jeesus tiivistä sanoihin: "Kenen poika on Messias? Jeesuksen tunnusteet olivat siis sitä varten, että ihmiset voisivat niiden merkityksen ymmärtämällä käsittää, kuka Jeesus on.

Elämä uskon kautta

Mutta kirjoittajan tavoite ei jää pelkästään älyllisen vakuuttumisen tasolle. Vasta antautumalla tämän Jeesuksen vapahdettavaksi, pelastettavaksi ja hallittavaksi ihminen pääsee osalliseksi elämästä. Kysymys on siitä, että Pyhässä Hengessä kirjoitettu sana synnyttää meissä saman uskontunnustuksen kuin Pietarissakin Kesarean Filippissä: *“Sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika!”* Epäuskoinen Tuomaskin sai lopulta heittäytyä Jeesuksen eteen tunnustamaan: *“Minun Herrani! Minun Jumalani!”* Kun hän hylkäsi itseriittoisen ja ylpeän itseensä ja omiin kokemuksiinsa luottamisen ja tunnusti Jeesuksen Herrakseen, Hallitsijakseen ja Jumalakseen, syntyi pelastava usko. Se usko liitti hänet elämän lähteeseen, itse Herraan. Jeesukseen uskovalla on elämä. Se on elämää Jeesuksen nimessä, Jeesuksen olemuksessa, Jeesuksen elämää uskovassa. Sen vastakohta kuolema on menettänyt valtansa. Kysymys on elämästä, joka Kristuksen antaman lahjavanhurskauden tähden on iankaikkista elämää. Kuoleamalla ei ole mitään valtaa sen yli.

Esimerkki uskon syntymisestä: Watanabe Shoukon todistus

"Minut kastettiin noin 20 vuotta sitten vuonna 1987. Silloin en ollut vielä naimisissa. Kasvoin tyypillisessä japanilaisessa kodissa, joka oli siis buddhalainen, mutta kotini ei ollut erityisen innokkaan tai tiukan buddhalainen. Mutta toki kävimme uutena vuotena shintolaisessa temppeleissä ja kesän *obon*-juhassa haudoilla suorittamassa buddhalaisia menoja. Ympäristössämme oli paljon buddhalaisia epäjumalia ja olin kiinnostunut kiinalaisesta ennustelusta.

Kimmoke kasteelleni muodostui siitä, että kotimme lähellä oli kristillinen kirkko ja aloin käydä siellä pidetyssä englanninkielen opetusryhmässä. Kielen opetuksen jälkeen annettiin myös Raamatun opetusta, jota kuuntelin ilman suurempia vasta-aseiteita, koska olin käynyt kristillispohjaista koulua. Siihen aikaan olin siis naimaton ja kiinni työelämässä. Olin tietyllä lailla vapaa, koska minulla oli rahaa, vapaa-aikaa sekä ystäviä. Olin terve eikä minulta oikeastaan puuttunut mitään. Silti jostain syystä koin syvää sisäistä väsymystä. En itsekään ymmärtänyt mistä se johtui, mutta koin, että olisi tuskallista elää koko pitkä elämä sellaisessa tilassa.

Raamattuopetuksesta sain tietää, että ihmisellä on synnynnäinen syntisyys. Mutta enemmän kuin tuo perisynti minua kiusasivat sellaiset synnit, joita hellin sydämessäni toisia ihmisiä kohtaan. Niitä olivat kateus, mustasukkaisuus, arvostelumieli ja tyytymättömyys. Kun havahduin noiden syntien valtaan elämässäni, aloin inhota itseäni.

Psalmin 32 jakeessa 3-4 sanotaan: "Kun minä vaikenin synnistäni, riutuivat luuni jokapäiväisestä valituksestani. Sillä yötä päivää oli sinun kätesi raskaana päälläni. Minun elinneeteni kuivui kuin kesän helteessä." Lukiessani sitä tajusin, että siinä puhutaan minun asioistani ja hämmästyin. Tajusin, että ne synnit, joita olin salannut Jumalalta, painoivat raskaasti molemmilla hartioillani.

Kun minulle selitettiin, että synnit saa anteeksi pelkästään uskomalla Jeesukseen Kristukseen, mietin mahtoiko synneistä päästä noin helpon tuntuisella tavalla. Mutta kun toisaalta syntini painoivat raskaasti ja kun 2. Korintolaiskirjeen 5. luvun jae 17 "Jos siis joku on Kristuksessa, hän on uusi luomus. Vanha on kadonnut, ja uusi on tullut tilalle." veti minua voimakkaasti puoleensa, päätin antaa kastaa itseni.

Japanissa moni kristillisen kasteen ottava joutuu kokemaan voimakasta vastustusta perheensä taholta. Minun kohdallani vastustus oli onneksi vähäistä. Sen jälkeen vanhempanikin alkoivat tulla silloin tällöin kirkkoon. Isäni kävi pitkää kirkossa antamatta kastaa itseään, mutta viime jouluna hänet lopulta kastettiin.

Vaikka nytkin ajoittain koen levottomuutta ja väsymystä, saan kaikki asiat jättää Herran käsiin ja sydämen taakka kevenee eikä tarvitse jäädä pitkäksi aikaa synkkään tilaan. Se johtuu siitä, että minulla on toivo: Lopulta kuitenkin pääsen ihmeelliseen taivaalliseen valtakuntaan ja saan olla ikuisesti Jeesuksen kanssa.

Haluan tästedeskin jättää tulevaisuudesta huolehtimisen ja vaeltaa Jeesuksen Kristuksen valossa.

Entä Sinä?

Oletko Sinä jo oppinut tuntemaan Jeesuksen? Pyhä Henki haluaa avata Raamatun sanan kautta Jeesuksen kasvot Sinunkin eteesi. Silloin saat katsella myös Jeesusta ristillä Sinun syntiesi tähden kärsivänä, kaiken Sinun pelastuksesi tähden täyttävänä ristin Voittajana ja Ylösnousseena Herrana. Häntä katsellessasi saat avata koko sydämesi salatuimmatkin kammiot Hänelle, huutaa Häntä avuksesi, pyytää Hänet elämäsi Herraksi. Kun niin teet löydät todellisen elämän, joka vuotaa Hänestä Sinun elämäsi.

Jos jo tunnet Vapahtajan, Hän kutsuu Sinua syvemmälle tuntemiseensa. Hän haluaa Johanneksen evankeliumin sanassa avata Sinulle sydämensä syvyydet siihen asti, että saat omistaa Hänen rauhansa, Hänen ilonsa ja Hänen rakkautensa entistäkin syvemmin.